

Pokyny pro tvorbu prezentací pro

2. pracovní jednání – Příprava obsahu dotazníků

Milí kolegové,

vaše prezentace připravené v programu MS Powerpoint (formát .ppt) prosím zasílejte elektronicky předem (nejpozději **do 3. ledna 2006**) jako přílohu e-mailu. Používejte připravenou šablonu (SablonaHK), výrazně se tím usnadní příprava závěrečné publikace. V průběhu jednání bude přednášejícím k dispozici notebook a dataprojektor.

Při vypracovávání odpovědí se prosím držte tématu zadaných otázek, které jsou obsahem druhé schůzky. Při tomto pracovním jednání nám hrozí především odbíhání k přípravě samotného procesu dotazování, zabezpečování dat apod. Předem proto upozorňuji, že tomuto tématu je věnováno samostatné pracovní jednání. Hlavním cílem lednového jednání je diskuse nad přípravou dotazníku jako takového.

Snažte se **dodržet u všech bodů stejnou strukturu** odpovědi, kdy uvedete současný stav na vaší škole, jeho klady a zápory. Ráda bych Vás upozornila, že nejen klady, ale i zápory z Vaší praxe jsou pro projekt velmi důležité. Tyto informace jsou důležité pro systematizaci údajů z jednotlivých škol. Pokuste se poté u každé otázky vyslovit svůj názor, jaký by měl být ideální stav a proč.

Struktura prezentace

1. Přípravná fáze dotazování

a) Jaké jsou výzkumné cíle dotazování mezi studenty? (minule jsme diskutovali zadávaný problém a celkový cíl hodnocení, nyní se budeme bavit o konkrétním cíli dotazování – např. celkové cíle = znát silné a slabé stránky výukového procesu, mít kvalitní studijní programy, správně vyučovat, výzkumné cíle = zjistit zpětnou vazbu, zkoumat spokojenost, nalézt možnosti změny atp.)

b) Jaké jsou hlavní hypotézy průzkumu? Jaké jsou vaše hlavní předpoklady, které si chcete dotazováním potvrdit nebo vyvrátit (tzn. hledáte příčiny nebo příležitosti)? Existují vůbec nějaké hypotézy, na základě kterých tvoříte kostru dotazníku a tedy nosné otázky?

c) Kdo konkrétně se podílí na tvorbě dotazníku? Využívají se odborníci z patřičných kateder nebo externisté (psycholog, sociolog, statistik, atp.)? Jakou roli mají při přípravě dotazníku studenti, mají možnost zasáhnout do tvorby dotazníku? Jsou přizváni ke tvorbě případní tazatelé?

d) Jsou při tvorbě dotazníku využívány poznatky a zjištěné informace z minulých průzkumů? Jsou na jejich základě dotazníky průběžně pozměňovány?

2. Význam dotazníku

a) Z jakého důvodu využíváte ke zjištění zpětné vazby právě dotazník?

b) Jmenujte hlavní výhody a nedostatky použití tohoto nástroje dotazování?

c) Znáte nebo používáte kromě dotazníku také jiné nástroje dotazování?

3. Délka dotazníku

a) Používáte spíše sociologický přístup tvorby dotazníku (má za cíl probrat co nejvíce oblastí a návazností, sociologické dotazníky jsou proto rozsáhlé) nebo ekonomický přístup (spočívá v jasné formulaci a stručné podobě)?

b) Jak dlouhý bývá dotazník při zjišťování názorů studentů (počet stran, formát papíru)? Z kolika otázek se skládá?

c) Jsou respondenti při vyplňování dotazníku limitováni určitým časovým intervalem, ve kterém musí dotazník nebo jeho vybrané části vyplnit? Jaké jsou, podle vás, výhody a nevýhody časového omezení?

d) Máte zpětnou vazbu o spokojenosti studentů s délkou dotazníku?

4. Struktura a obsah dotazníku

a) Dělí se používaný dotazník na obsahově ucelené části?

b) Je struktura dotazníku pevně stanovena, tj. je pořadí otázek a podoba odpovědí dopředu dána, nebo má student možnost vyjadřovat své názory bez omezení?

c) V jakém pořadí jsou otázky v dotazníku umístěné? Které otázky jsou na začátku, uprostřed a které na konci – myšleno tématicky?

- d) Hodnotí se pomocí dotazníku pedagogové, předměty nebo obojí?
Jak jsou odlišeny otázky týkající se pedagogů od otázek týkajících se předmětů (např. pořadí otázek, typy otázek – viz dále)
- e) Je při tvorbě jednotlivých otázek brán zřetel na stanovené cíle hodnocení?

5. Typy otázek

- a) Používáte otázky otevřené (bez předem stanovené odpovědi – respondent vyjadřuje svůj svobodný názor) a pro jakou zkoumanou problematiku?
- b) Používáte otázky uzavřené (dopředu uvedené varianty odpovědi, tj. otázky i odpovědi standardizovány – respondent si pouze vybírá, která varianta (-y) je mu nejbližší, tj. nejlépe vyjadřuje jeho názor) a pro jakou zkoumanou problematiku?
- c) Používáte otázky polouzavřené (dopředu uvedené varianty odpovědi + prostor pro doplnění další odpovědi respondenta dle jeho uvážení a bez omezování) a pro jakou zkoumanou problematiku?
- d) V jakém poměru využíváte jednotlivé typy otázek?
- e) Používáte tzv. kontrolní otázky, pomocí kterých ověřujete správnost odpovědi u nejdůležitějších otázek (ověřujeme na jiném místě dotazníku, zda respondent neodpověděl špatně např. vlivem nepochopení otázky, vlivem strachu a záměrného zkreslení odpovědi)

6. Škály

- a) Používáte k získání hodnocení kvality výuky škály (např. výběr variant odpovědí na škále od jednoho extrému (+) do druhého extrému (-), příp. známkování nebo bodování)? Jaké s nimi máte zkušenosti?
- b) Kolik kategorií (variant odpovědí) mívají vámi používané škály?
- c) Upřednostňujete škály se sudým počtem nebo lichým počtem (zpravidla s neutrální variantou) odpovědí?

7. Pilotáž

- a) Jsou dotazníky před ostrým použitím testovány a ověřovány? V jakém časovém předstihu?
- b) Na jaké skupině respondentů ověřujete vhodnost dotazníku? (velikost, složení, způsob výběru)

Prezentace budou přednášeny v blocích dle výše uvedených bodů. Jednotlivé body struktury by neměly přesáhnout dobu 10 min., u každé otázky se snažte být maximálně konkrétní (i zdánlivě nezajímavé banality nás zajímají) a uvádějte současný stav, jeho klady, zápory a váš názor, jak by otázka měla být v ideálním případě řešena. Uváděné informace budou vždy po ukončení jednoho bloku porovnávány. Celá prezentace by pak neměla překročit dobu 60 min.

Prezentace zasílejte na adresu venerova@acsa.vutbr.cz, kam se také můžete obrátit s případnými dotazy.

